

วัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก
ในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน *
Political Culture of First-Time Voters in the 2023
General Election in Upper North of Thailand

ณัฐพงษ์ คันทรส, วลัยภัช สุขสวัสดิ์, และ พิษณุ อภิสมาจารย์โยธิน
Nattapong Kantaros, Wanlapat Suksawas, and Phitsanu Aphisamacharayothin
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Faculty of Social Sciences, Naresuan University
Corresponding Author, E-mail: nattapongka65@nu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน และ 2) เพื่อหาคำอธิบายที่เข้าใจถึงลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ กลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในเขตภาคเหนือตอนบน ประกอบไปด้วย 3 จังหวัดคือ จังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลได้แก่แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.943 และใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ผลจากการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบนมีลักษณะที่เรียกว่า “วัฒนธรรมทางการเมือง

* ได้รับความเห็นชอบ: 5 กุมภาพันธ์ 2568; แก้ไขบทความ: 17 มีนาคม 2568; ตอรับตีพิมพ์: 1 เมษายน 2568

ที่พลเมืองเพิกเฉยเย็นชาและไม่เชื่อมั่นในระบบการเมือง” ขณะเดียวกันได้พบว่าโครงสร้างด้านเศรษฐกิจ และสังคม มีผลต่อการก่อรูปวัฒนธรรมทางการเมืองได้ นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองโดยการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างด้านเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อส่งเสริมการก่อรูปวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และการสนับสนุนผลักดันโอกาสทางการเมืองจากภาครัฐมากยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้ควรมีการส่งเสริมทัศนคติ ค่านิยม และความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง; ผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก; การเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566;
ภาคเหนือตอนบน

Abstract

This article aims to 1) study the political culture of first-time voters in the general election of 2023 in the upper north of Thailand, and 2) provide an understanding of the characteristics of the political culture of first-time voters in the general election of 2023 in the upper north of Thailand. This research is quantitative. The sample group consists of first-time voters in the upper north of Thailand, including three provinces: Lamphun, Phrae, and Mae Hong Son. The multi-stage sampling technique was used, with a total of 400 participants. The data collection tool was a questionnaire, which had a reliability value of 0.943. Descriptive statistics, including mean and standard deviation, were used to analyze the research results.

The study found that the political culture of first-time voters in the 2023 general election in the upper north of Thailand is characterized as "Apathetic and Distrust Citizens Political Culture." At the same time, it can be explained that economic and social structures influence the formation of political culture. Furthermore, there should be efforts to promote and develop political culture by

addressing structural economic and social issues to foster the formation of political culture in a democratic regime and to enhance political opportunities supported by the government. The study suggests that promoting attitudes, values, and civic engagement is crucial for developing the political culture of the new generation.

Keywords: political culture; first-time voters; general election 2023 A.D.; upper north of Thailand

1. บทนำ

การศึกษาวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) มีจุดเริ่มต้นมาจากการศึกษา รัฐศาสตร์ชิ้นสำคัญของนักวิชาการสองท่านได้แก่ กาเบรียล อัลมอนต์ และ ซิดนีย์ เวอร์บา (Almond & Verba) (1963) ที่ได้พิมพ์หนังสือชื่อ วัฒนธรรมพลเมือง: ทศนคติทางการเมือง และประชาธิปไตย ใน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมันนีอิตาลี และแม็กซิโก (The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations) ในปี ค.ศ. 1963 ซึ่งการศึกษาดังกล่าวเป็นการศึกษาในช่วงปี ค.ศ. 1959-1960 เพื่ออธิบาย วัฒนธรรมทางการเมืองในสังคมต่าง ๆ โดยนำเสนอว่าปัจจัยที่อาจจะก่อให้เกิดความแตกต่างใน วัฒนธรรมได้แก่ ความเชื่อ (belief) ทศนคติ (attitudes) ความโน้มเอียงทางการเมือง (orientations) และท่าทีการแสดงออกทางการเมืองของแต่ละบุคคล (predispositions) (Almond & Verba, 1963) ซึ่งในการศึกษาชิ้นนี้ได้รับการยกย่องว่าเป็นแนวคิดที่ทรงอิทธิพล และได้มีข้อถกเถียงกันในการศึกษารัฐศาสตร์

ในระยะหลังการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของอัลมอนต์ และเวอร์บา (Almond & Verba) ได้เริ่มถูกท้าทายและมีข้อถกเถียงในประเด็นเรื่องปัจจัยที่สามารถมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีการศึกษาหลายมิติ จากการศึกษาของโรนัล อิงเจนฮาร์ท (Inglehart) (1988; 1990; 2005) ซึ่งได้ทำการศึกษารัฐศาสตร์วัฒนธรรมทางการเมืองในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจและสังคมในยุโรป ในช่วงปี ค.ศ. 1973 – 1987 และได้ค้นพบข้อเสนอหลักที่สำคัญคือ ข้อเสนอที่ว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอาจเป็นตัวแปรที่ทรงอิทธิพลที่ทำให้ เกิดการก่อร่างและนำไปสู่เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองได้ นอกจากนี้ ในการศึกษาของ เทอร์รี่ นิโคลส์ คลาร์ก และ วินเซนต์ ฮอฟฟ์แมน-มาร์ตินอท (Clark & Martinot) (1998) โดย

คล้ายและมาร์ตินอทในงานเขียนเรื่อง การศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ (New Political Culture) ในยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ และสังคม พบเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่

จากบริบททางการเมืองไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในช่วงสองถึงสามทศวรรษที่ผ่านมา ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อภูมิทัศน์ทางการเมืองของประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอุดมการณ์ในสังคมไทยในรอบสองทศวรรษที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการเติบโตขึ้นของกลุ่มประชากรใหม่ทางเศรษฐกิจและการเมือง ที่เรียกว่า "พลเมืองใหม่" กลุ่มพลเมืองใหม่มีความคาดหวังและความต้องการที่สูงขึ้นต่อนโยบายของรัฐบาล โดยมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างทางสังคมและการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วง 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมา รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ทางการเมืองไทยกับคนรุ่นใหม่ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาส่งผลให้กลุ่มคนรุ่นใหม่เหล่านี้เติบโตมาในช่วงของการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่แตกต่างไปจากเดิม (อภิชาติ สถิตนิรามัย, ยุคติ มุตาวิจิตร, และนิติ ภาวครพันธ์, 2556; อภิชาติ สถิตนิรามัย, 2566)

กลุ่มคนรุ่นใหม่ในช่วงที่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาได้กลายเป็น “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก” หรือ “First-Time Voters” ในการเลือกตั้งทั่วไปพ.ศ. 2566 โดยที่คนกลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมาก กลายเป็นตัวแสดงที่สำคัญทางการเมืองในปัจจุบัน โดยที่คนรุ่นใหม่เป็นกลุ่มคนที่เกิดและเติบโตในโลกที่แตกต่างไปจากโลกก่อนหน้านี้ ย่อมมีความแตกต่างจากทัศนคติค่านิยม ความเชื่อทางการเมือง และอิทธิพลของเทคโนโลยี การใช้สื่อออนไลน์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ การมีความเข้าใจทางการเมืองและความคาดหวังทางการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต รวมทั้งคนกลุ่มนี้ยังเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกใน พ.ศ. 2566 นอกจากนั้นคนกลุ่มนี้ยังเป็นผู้ประสบการณ์ทางการเมือง ค่านิยม ทัศนคติ ความเชื่อทางการเมือง รวมทั้งผ่านช่วงเวลาแห่งความขัดแย้งทางการเมืองในระยะเวลาที่ผ่านมาส่งผลให้กลุ่มประชากรกลุ่มนี้ยังมีการรับข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันออกไปจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งรุ่นก่อน

ดังนั้น บทความชิ้นนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกโดยใช้กรอบแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิม ผสานกับกรอบแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่เข้าด้วยกัน เพื่อมุ่งอธิบายลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองของ

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก” ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มที่ศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่อาจมีอิทธิพลต่อการก่อรูปวัฒนธรรมทางการเมือง รวมทั้งยังเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ทางการเมืองแตกต่างจากกลุ่มคนรุ่นก่อน (อรรวรรณ สว่างอารมณ์, 2564; ศิริสุดา แสงทอง, 2564) และกลุ่มคนรุ่นใหม่ยังมีความต้องการทางการเมือง มีความต้องการที่หลากหลาย และมุ่งหมายให้รัฐมีนโยบายทางการเมือง นโยบายทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของคนรุ่นใหม่อย่างเป็นรูปธรรม (อชิรวิษญานันท์ อริยมณีโก, 2565) ซึ่งจะนำไปสู่การคำอธิบายใหม่ หรือทำให้เกิดความเข้าใจให้ลึกซึ้งมากขึ้นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองของคนกลุ่มนี้ที่จะปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นกลุ่มที่จะเป็นตัวแสดงที่สำคัญในการเมืองไทยในอนาคต อนึ่ง บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน”

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน

2.2 เพื่อหาคำอธิบายที่เข้าใจถึงลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ตามขอบเขตของประชากร คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก (First-time Voters) ในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566 เขตภาคเหนือตอนบน ซึ่งจังหวัดในภาคเหนือตอนบนประกอบไปด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน โดยได้วางหลักเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งพิจารณาจากรายงานดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2565 โดยพิจารณาดัชนีความก้าวหน้าคนในด้านการมีส่วนร่วมเฉพาะใน 8 จังหวัดภาคเหนือ

ตอนบน ในปี พ.ศ. 2565 ร่วมกับจำนวนจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกแล้ว จึงพิจารณาเลือกจังหวัด จึงเลือกพื้นที่ดังนี้

3.1.1 พื้นที่ที่มีดัชนีความก้าวหน้าคนในด้านการมีส่วนร่วมสูงมาก ได้แก่ จังหวัดลำพูน

3.1.2 พื้นที่ที่มีดัชนีความก้าวหน้าคนในด้านการมีส่วนร่วมสูง ได้แก่ จังหวัดแพร่

3.1.3 พื้นที่ที่มีดัชนีความก้าวหน้าคนในด้านการมีส่วนร่วมปานกลาง ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เมื่อผู้วิจัยได้พื้นที่ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแล้วผู้วิจัยดำเนินการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายจังหวัดที่ผู้วิจัยเลือก ได้แก่ จังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด โดยผู้วิจัยได้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกเทียบกับสัดส่วนรายจังหวัด ให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ได้แก่ จังหวัดลำพูน 126 คน จังหวัดแพร่ 146 คน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน 128 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) เพื่อให้สามารถกำหนดโอกาสที่หน่วยตัวอย่างแต่ละหน่วยถูกเลือก ทำให้มีโอกาที่แต่ละหน่วยในประชากรจะถูกเลือก และการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบนี้สามารถนำผลที่ได้อ้างอิงไปยังประชากรได้

เทคนิคในการสุ่มกลุ่มตัวโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Sampling) เริ่มต้นโดยการแบ่งกลุ่ม (Cluster) ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มประชากรที่มีขนาดใหญ่และไม่ได้อาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน (วัลลภ สุขสวัสดิ์, 2564) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างให้ครบตามจำนวนที่กำหนด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เนื้อหาของคำถามในแบบสอบถามจะประกอบไปด้วยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 เป็นคำถามปลายปิด ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 เป็นคำถามปลายปิด ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามแบบเลือกตอบเป็นรายประเด็นแบบเลือกตอบเป็นรายข้อคำถามโดยใช้มาตราวัดในการประเมินค่า (Rating Scale Question) แบบลิเคิร์ต (Likert's Scale)

3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ออกแบบเรียบร้อยแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเพื่อให้ค่าน้ำหนักในแต่ละด้านของแบบสอบถาม ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของภาษา ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และนำไปคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) จากค่าคอนบาร์ค (Cronbach's Alpha) ซึ่งใช้ข้อคำถามที่วัดความรู้สึกหรือทัศนคติมาใช้ในการทดสอบผลปรากฏว่าได้ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.943 ซึ่งถือว่ามีความเกินกว่า 0.70 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่ามีค่าความเที่ยงตรงสูงและนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้ (บุญธรรม กิจปรีดาภิรุต, 2553)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลครบถ้วนแล้ว ได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามหลังจากเก็บข้อมูลครบถ้วน และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ คือ IBM SPSS Statistics เวอร์ชัน 29.0 (IBM Corp., 2023) REF ID: TH-03-0224 การใช้เชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เลขที่ IRB No. P2-0028/2567 เมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2567 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติโดยเคร่งครัด

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าจากแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยได้สรุปลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองได้ดังนี้ คือ 1) วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นแบบแผนของทัศนคติ ค่านิยม และความโน้มเอียงของประชาชนที่มีต่อระบบการเมืองต่าง ๆ ที่เป็นระบบย่อยของการเมือง และการแสดงบทบาททางการเมืองของประชาชนที่เป็นสมาชิกของระบบการเมืองนั้น 2) วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นความสำนึกทางการเมือง รวมถึงความตระหนักในความเป็นพลเมือง และ 3) วัฒนธรรมทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยผสมผสานการวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองในการศึกษาครั้งนี้โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ ที่เป็นการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง ที่อาจส่งผลต่อการ

เปลี่ยนแปลงค่านิยม และพฤติกรรมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ในสังคมที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น โดยมีผลการศึกษาจากสถิติพรรณนา แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับจากผลการวิจัย ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในเขตภาคเหนือตอนบน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับจากผลการวิจัย
แนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมตามกรอบแนวคิดของอัลมอนต์ และเวอร์บา			
(1) ด้านทัศนคติ ค่านิยม ความโน้มเอียงทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย	3.88	0.93	ปานกลาง
(2) ด้านความตระหนักในความเป็นพลเมือง	3.55	0.99	ปานกลาง
(3) การแสดงออกทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.55*	0.62	น้อย
แนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองตามกรอบแนวคิดของอิงเจนฮาร์ด และแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ของคล้าก และมาร์ตินอท			
(4) ความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลโดยรวม	3.15	1.02	ปานกลาง
(5) ความไว้วางใจของบุคคลในสังคม	3.19	0.94	ปานกลาง
(6) การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและจัดระเบียบสังคม	3.67	0.77	ปานกลาง
(7) การอภิปรายทางการเมืองหรือการพูดคุยทางการเมือง	3.66	1.05	ปานกลาง

*หมายเหตุ: มีระดับมาตรวัด 3 มาตรวัด

จากตารางที่ 1 จะพบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับค่าเฉลี่ยจากแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมของอัลมอนต์และเวอร์บา โดยพิจารณารายประเด็นพบว่ากลุ่มประชากรนี้มีทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และความโน้มเอียงในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.88, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.93) ความตระหนักในความเป็นพลเมืองอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.55, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.99) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 0.55, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.62)

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ระดับค่าเฉลี่ยจากแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ จากแนวคิดของอิงเจนฮาร์ท และวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ตามแนวคิดของคาร์ก และ มาร์ตินอท โดยพิจารณารายประเด็นจะพบว่า ในด้านความพึงพอใจในชีวิตของประชากรกลุ่มนี้ จะอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.15, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.02) มีระดับความ ว่างใจทางสังคมต่อบุคคลทั่วไปในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.19, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.94) มีความต้องการในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.67, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.77) และมีส่วนร่วมในการอภิปรายทางการเมืองหรือการพูดคุยทาง การเมืองในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.66, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.05) อาจกล่าวได้ว่า จากผลการวิจัยดังกล่าวที่สะท้อนถึงการก่อรูปวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ครั้งแรกในเขตภาคเหนือตอนบนนั้นจะมีความพึงพอใจในชีวิตของตน มีความไว้วางใจของบุคคล ในสังคมทั่วไป มีการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและจัดระเบียบทางสังคม และมีการอภิปรายทาง การเมืองและการพูดคุยทางการเมืองในสังคมทั่วไปอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด กล่าวคือไม่มี ระดับที่สูงมากเพียงพอที่จะสามารถอธิบายได้ว่านำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมทาง การเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกไปสู่วัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ได้

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การอธิบายลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่มีความชัดเจน และสอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก พ.ศ. 2566 ในเขต ภาคเหนือตอนบน ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองของอิงเจนฮาร์ท (Inglehart, 1988) และแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ของคาร์ก และมาร์ตินอท (Clark & Martinot, 1998) มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์จากตัวชี้วัดสำคัญของ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่จำนวน 6 ประการ โดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับจากผลการวิจัยปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุประดับจากผลการวิจัย ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในเขตภาคเหนือตอนบน ตามแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบใหม่ตามแนวคิดของของอิงเจนฮาร์ท และคาร์ก และมาร์ตินอท

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับจากผลการวิจัย
1. ค่านิยมหลังวัตถุนิยม			
1.1 ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ (สถานภาพทางการเงินของครอบครัว)	3.07	1.02	ปานกลาง
1.2 ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ (สวัสดิการที่ได้รับจากรัฐ)	2.78	1.11	น้อย
2. ความพึงพอใจชีวิตของบุคคลโดยรวม	3.15	1.02	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง			
3.1 การแสดงออกทางการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมือง	0.51*	0.61	น้อย
3.2 การพูดคุย การวิพากษ์วิจารณ์ และอภิปรายทางการเมือง	3.31	1.07	ปานกลาง
4. ความไว้วางใจและความชอบธรรม			
4.1 ความไว้วางใจทางสังคม	3.19	0.94	ปานกลาง
4.2 ความไว้วางใจทางการเมือง	2.69	1.11	น้อย
4.3 ภาวะผู้นำของผู้นำทางการเมือง	2.78	1.11	น้อย
5. การประเมินการจัดระเบียบทางสังคม			
5.1 การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการจัดระเบียบทางสังคม	3.67	0.99	ปานกลาง
6. เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์			
6.1 การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในทางการเมือง	3.22	0.99	ปานกลาง

*หมายเหตุ: มีระดับมาตรฐานวัด 3 มาตรฐาน

จากตารางที่ 2 จะพบว่า ด้านค่านิยมหลังวัตถุนิยม แสดงให้เห็นว่าประชากรกลุ่มนี้มีทัศนคติที่สะท้อนถึงว่าสถานะทางการเงินของครอบครัวของคนกลุ่มนี้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.07, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.02) แสดงให้เห็นว่ามองว่าฐานะทางเศรษฐกิจ

ของครอบครัวยังคงอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างดี แต่กลับประเมินว่าได้รับสวัสดิการจากรัฐในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.78, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.11) ความรู้สึกในความพึงพอใจในชีวิตโดยรวม ของกลุ่มประชากรที่ศึกษา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าความพึงพอใจของตนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.15, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.02) การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 0.51, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.61) แต่ในขณะที่มีระดับการพูดคุย การวิพากษ์วิจารณ์ และอภิปรายทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.31, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.07) นอกจากนี้ความไว้วางใจและความชอบธรรม พบว่า ความไว้วางใจทางสังคมอยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.19, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.94) ในขณะที่ความไว้วางใจทางการเมือง และการประเมินภาวะผู้นำของผู้นำทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.69, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.11 และ ค่าเฉลี่ย = 2.78, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.11 ตามลำดับ) และการประเมินการจัดระเบียบทางสังคม โดยที่มีการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการจัดระเบียบทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.67, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.99) และเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์โดยการใช้อินเทอร์เน็ตในทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.22, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.99)

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาจากสถิติเชิงพรรณนาตามตารางที่ 1 และตารางที่ 2 มาสรุปเพื่อวิเคราะห์ลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบนผสมผสานกันดังปรากฏในตารางที่ 3

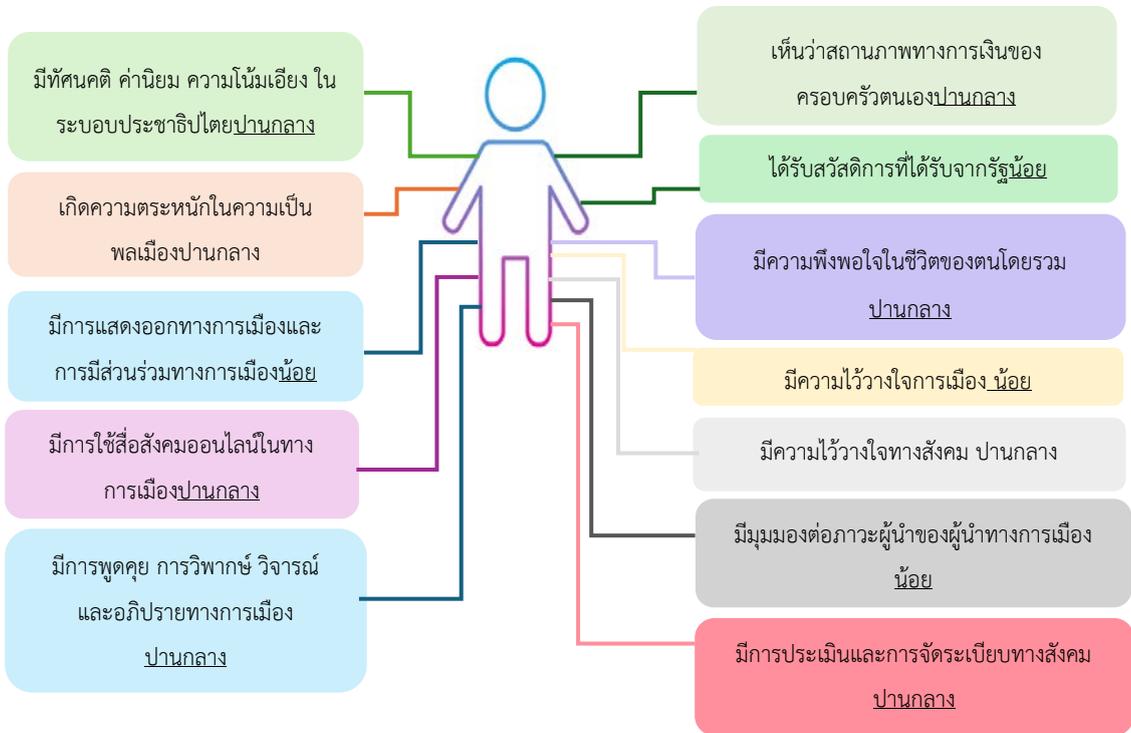
จากตารางที่ 3 จะพบว่า ผู้วิจัยได้จำแนกผลการศึกษาตามกรอบแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมของอัลมอนต์ และเวอร์บา ผสมผสานกับแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองของอิงเจนฮาร์ด และคาร์ก และมาร์ตินอห์นนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน ที่ประกอบไปด้วยลักษณะต่าง ๆ ที่ได้ผลจากการศึกษาตามกรอบแนวคิดดังกล่าว โดยนำมาอธิบายขยายความให้เห็นถึงลักษณะที่ชัดเจนถึงประชากรกลุ่มที่ศึกษา ดังปรากฏในภาพที่ 1

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบระดับจากผลการวิจัยตามแนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองเดิมของออนไลน์ และเวอร์บา และวัฒนธรรมทางการเมืองของอินเทอร์เนต และวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ของคาร์ก และมารีตินอท

แนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองของออนไลน์ และเวอร์บา		แนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองของอินเทอร์เนต		แนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองใหม่ของคาร์ก และมารีตินอท			
ลักษณะวัฒนธรรมทางการเมือง	ลักษณะสำคัญของแนวคิด		ลักษณะสำคัญของแนวคิด				
	ความถี่และความเข้าใจทางการเมือง	การมีส่วนร่วมทางเมือง	ค่านิยมหลังวัตถุนิยม	ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	ความไว้วางใจและความชอบธรรม	การประเมินระเบียบทางสังคม	การมีส่วนร่วมทางเมือง
ทัศนคติ ค่านิยม ความไม่เอียง ในระบอบประชาธิปไตย	ความตระหนักในความเป็นพลเมือง	การแสดงออกทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางเมือง	สถานภาพทางการเมืองของครอบครัว	ความไว้วางใจทางการเมือง	การสนับสนุนเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการจัดระเบียบทางสังคม	การพูดคุย การวิพากษ์วิจารณ์ และอภิปรายทางการเมือง	สื่อสังคมออนไลน์กับการเมือง
แบบมีส่วนร่วม				ความพึงพอใจในชีวิตของบุคคลโดยรวม			
แบบไพร่ฟ้า	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
แบบคับแคบ		น้อย	น้อย		น้อย		

หมายเหตุ: ช่อง [] หมายถึง ระดับจากผลการวิจัย และค่าสถิติสามารถดูได้จากตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ภาพที่ 1. สรุปผลการวิจัยลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายได้ว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน และนำเสนอลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของกลุ่มประชากรนี้ว่ามีลักษณะ (Character) เป็น “วัฒนธรรมทางการเมืองที่พลเมืองเพิกเฉยเย็นชาและไม่เชื่อมั่นในระบบการเมือง” (Apathetic and Distrust Citizens Political Culture)” สะท้อนถึงกลุ่มประชากรที่มีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และความโน้มเอียงต่อระบอบประชาธิปไตยในระดับหนึ่ง กล่าวคือ ประชากรกลุ่มนี้จะมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง และตระหนักถึงบทบาทของตนเองในฐานะพลเมือง แต่ขาดความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างจริงจัง มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่อยู่ในระดับน้อย กล่าวคือ ไม่ค่อยแสดงออกทางการเมือง ไม่เข้าร่วมในการชุมนุม หรือแม้กระทั่งการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากคนกลุ่มนี้รู้สึกว่าการเสี่ยงของตนเองไม่มีน้ำหนักหรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง

ทางการเมืองอย่างหวังไว้ ความรู้สึกนี้ส่งผลให้ตนเองเกิดความเพิกเฉยหรือไม่สนใจในกระบวนการทางการเมือง และยิ่งไปกว่านั้น อาจมีความไม่เชื่อมั่นในระบบการเมืองโดยรวม โดยมองว่าระบบนั้นขาดความเป็นธรรม ไม่โปร่งใส และไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. อภิปรายผลการวิจัย

วัฒนธรรมทางการเมืองที่พลเมืองเพิกเฉยเย็นชาและไม่เชื่อมั่นในระบบการเมือง (Apathetic and Distrust Citizens Political Culture)” นี้ได้สะท้อนถึงความรู้สึกว่าตนเองไม่มีพลังหรืออำนาจในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง ไม่ว่าจะผ่านการลงคะแนนเสียง การแสดงออกความคิดเห็น หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ มองว่าการมีส่วนร่วมของตนเองไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในทิศทางที่ประชากรกลุ่มนี้ต้องการส่งผลให้ประชากรกลุ่มนี้มีลักษณะเพิกเฉยต่อการเมืองมากยิ่งขึ้น (Inglehart, 1997; Norris, 1999; Putnam, 2000) กลุ่มประชากรที่ศึกษานี้มีระดับความไว้วางใจทางสังคมที่ไม่มากส่งผลให้มีแนวโน้มหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์ในชุมชน แสดงออกผ่านการไม่มีส่วนร่วมหรือการแยกตัวจากสังคม มองว่าตนเองขาดพลังและอำนาจในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงหรือจัดระเบียบทางสังคม ซึ่งนำไปสู่การถอนตัวจากการมีส่วนร่วมในสังคม โดยแสดงออกผ่านความไม่สนใจหรือการเพิกเฉยต่อเหตุการณ์และกิจกรรมทางการเมืองและสังคม ขาดความไว้วางใจทางการเมือง ทั้งต่อสถาบันทางการเมืองและตัวบุคคล รวมถึงไม่เห็นว่ามีผู้นำทางการเมืองมีภาวะผู้นำที่เหมาะสม โดยมองว่าระบบการเมืองไม่ยุติธรรมหรือไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง แม้ว่าสื่อสังคมออนไลน์จะมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในช่วงการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มประชากรที่ศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มที่ศึกษานี้อยู่ในระดับน้อยนอกจากนี้จะพบว่าในงานศึกษาจากต่างประเทศที่สะท้อนลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองที่เพิกเฉยและไม่เชื่อมั่นในระบบการเมือง เช่นงานศึกษาของรัสเซล เจ ดาตัน (Dalton, 2004) ซึ่งมองว่าการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมในประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมจะเกิดความไว้วางใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมที่ลดลง เนื่องมาจากความไว้วางใจทางการเมืองซึ่งส่งผลต่อการสนับสนุนประชาธิปไตยที่ลดลงไป และพบว่าสอดคล้องกับงานศึกษาของเจมส์ อ็อกเกีย์ (Ockey, 2004) ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง

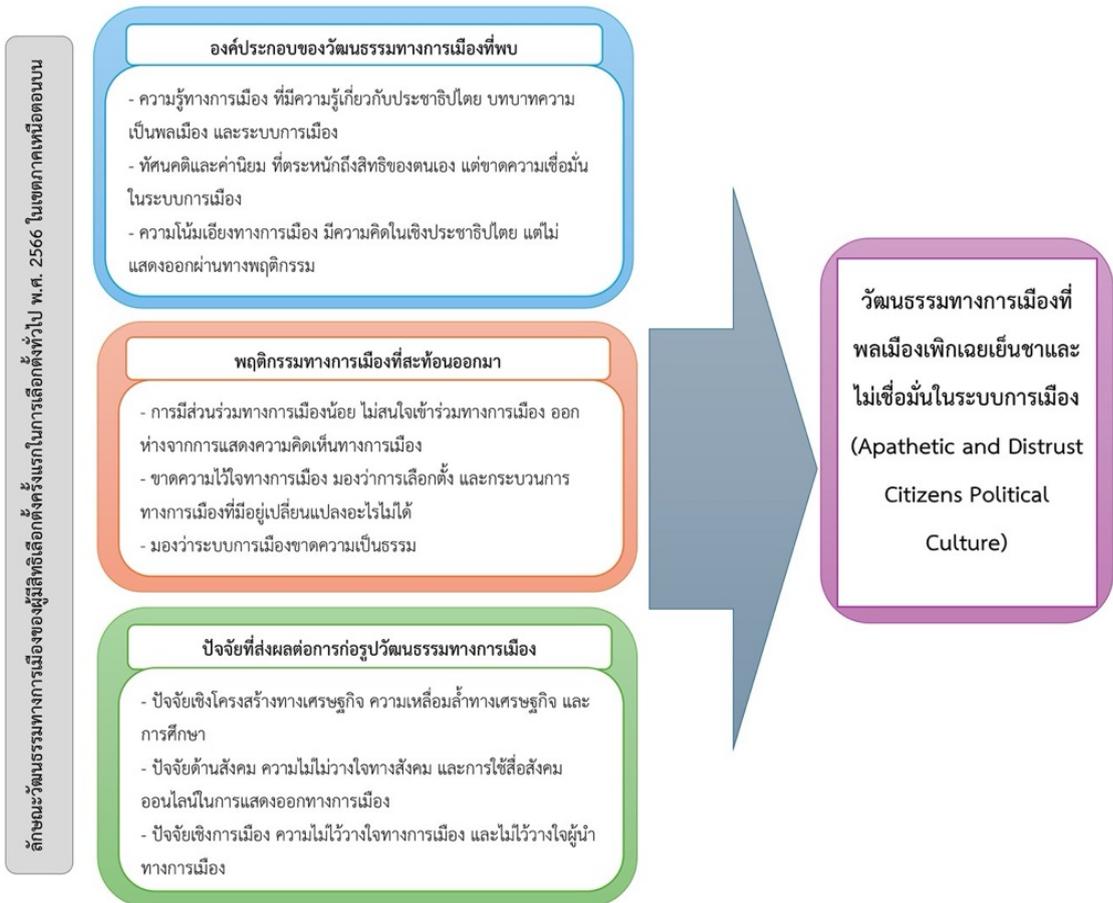
เมืองในระดับต่ำ เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากทัศนคติแบบดั้งเดิมและเผด็จการอำนาจนิยม ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แม้จะว่าการพูดคุย การวิพากษ์ วิจารณ์ และอภิปรายทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ แม้จะมีความไม่พอใจหรือความเห็นวิพากษ์วิจารณ์ต่อการเมืองและสังคม แต่คนกลุ่มนี้จะไม่แสดงออกความทางการเมือง ไม่เข้าร่วมการประท้วง หรือการเสวนาทางการเมือง ประชากรกลุ่มนี้ไม่สนใจการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง แม้จะมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการเมืองก็ตาม (วรัญญา ศรีริน, พรอัมรินทร์ พรหมเกิด, และ จักรพันธ์ ชัดชุ่มแสง, 2564)

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาวิจัยสอดคล้องกับงานเขียนเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองของรุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข และ สุธี ประศาสน์เศรษฐ (2561) ที่อธิบายว่า โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา รวมทั้งการเมือง ได้หล่อหลอมให้คนมีลักษณะทางการเมืองที่แสดงออกในระบบการเมือง รวมทั้งในเชิงโครงสร้างความไม่เท่าเทียมกันยังส่งผลถึงการกีดกันทางการเมืองของคนให้เหลือเพียงแค่พื้นที่ในการเลือกตั้ง และปัญหาในโครงสร้างทางการเมืองที่ใหญ่กว่าจึงไม่ถูกนำมาแก้ไข การต่อสู้เรียกร้องของกลุ่มคนรุ่นใหม่จึงพยายามแสดงออกในทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้อง การแสดงออกต่อผู้มีอำนาจทางการเมือง และความคาดหวังที่จะมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งการเรียกร้องประชาธิปไตยยังเป็นเรื่องมูลฐานที่แสดงนัยสำคัญของอุดมการณ์ ความคิดเห็น ค่านิยม ทัศนคติทางการเมืองที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตย และกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ได้แสดงออกเชิงลักษณะในทางการเมือง ยังสะท้อนถึงความต้องการมีส่วนร่วม ความอดทนอดกลั้น ความยินยอม และความไว้วางใจทางการเมือง ซึ่งสะท้อนถึงการอธิบายวัฒนธรรมทางการเมืองได้ โดยเชื่อมโยงไปยังการอธิบายของสอดคล้องกับงานศึกษาของ กนกรัตน์ เลิศชูสกุล (2564) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความต้องการเรียกร้องทางการเมืองของคนหนุ่มสาว หรือคนรุ่นใหม่ทางการเมืองมากขึ้น ความต้องการพื้นที่ทางการเมือง และคนกลุ่มนี้มองเห็นอนาคตของตนเองในระบอบประชาธิปไตยที่แตกต่างจากรุ่นก่อน ๆ ที่แสดงพลังในการชุมนุมทางการเมืองในช่วงเวลา พ.ศ. 2563-2564 ซึ่งคนรุ่นโบว์ขาว เป็นคำอธิบายของคนรุ่นใหม่ที่มีรากฐานในยุคการพัฒนาเศรษฐกิจที่แตกต่างจากคนรุ่นก่อน รวมทั้งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง การคิด การตอบโต้ทางการเมืองที่เกิดขึ้น

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

บทความเรื่องนี้ก่อให้เกิดองค์ความรู้จากการวิจัยโดยได้ขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาก่อรูปของวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยจากองค์ประกอบของวัฒนธรรมทางการเมืองที่พบ พฤติกรรมทางการเมืองที่สะท้อนออกมา ซึ่งองค์ความรู้นี้จะนำไปสู่คำอธิบายใหม่ที่เสนอว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของคนกลุ่มนี้มีลักษณะที่เรียกว่า “วัฒนธรรมทางการเมืองที่พลเมืองเพิกเฉยเย็นชาและไม่เชื่อมั่นในระบบการเมือง” ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2. องค์ความรู้ใหม่จากคำอธิบายใหม่ว่าด้วยลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรกในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2566 ในเขตภาคเหนือตอนบน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

7.1.1 การพัฒนาและส่งเสริมในประเด็นเกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม ความโน้มเอียง อุดมการณ์ ความเชื่อทางการเมือง และความตระหนักในความเป็นพลเมืองนั้นมีความสำคัญในการพัฒนาหรือการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของ "วัฒนธรรมทางการเมือง" ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก

7.1.2 การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประชาชนและรัฐบาล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนานโยบายสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ที่จะมีส่วนร่วมในการเมืองมากขึ้น

7.1.3 การส่งเสริมนโยบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ช่วยกระตุ้นให้คนรุ่นใหม่ในกลุ่มนี้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และยังสามารถสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายระหว่างประชาชนได้

7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

7.2.1 การศึกษาในมิติเชิงพื้นที่ ควรศึกษาในพื้นที่ที่มีความหลากหลายของวัฒนธรรมทางการเมืองในบริบทที่ต่างกัน รวมถึงเป็นการเปรียบเทียบความเหมือน หรือความต่างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแต่ละภูมิภาค

7.2.2 การศึกษาโดยการเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองระหว่างรุ่น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับช่องว่างระหว่างรุ่นมากยิ่งขึ้น

7.2.3 การพัฒนากรอบแนวคิดในทางทฤษฎี โดยการวิจัยครั้งต่อไปอาจมีการขยายกรอบในการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองในมิติอื่น ๆ เช่น ในเชิงสังคมวิทยาชนบทหรือเมือง หรือแม้กระทั่งในมิติของจิตวิทยา

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ เลิศชูสกุล. (2564). *สงครามเย็น (ใน) ระหว่างโบว์ขาว*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข และ สุธี ประศาสน์เศรษฐ. (2561). วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย: ปัญหาเชิงโครงสร้าง. *วารสารเศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพา*, 6(2), 69-89.
- วรัญญา ศรีริน, พรอัมรินทร์ พรหมเกิด, และจักรพันธ์ ชัดชุ่มแสง. (2564). วัฒนธรรมทางการเมืองหลักกับการพัฒนาประชาธิปไตยของคนชนบทอีสานในวันนี้. *Journal of Social Science and Humanities Research in Asia*, 27(3), 43-86.
- วัลลภ สุขสวัสดิ์. (2564). *การวิจัยเชิงปริมาณทางรัฐศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริสุดา แสงทอง. (2564). ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่: จุดยืนประชาธิปไตยใหม่แห่งอนาคต. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 8(2), 287-297.
- อชิรวิชญานันท์ อริยเมธิโก. (2565). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่. *วารสารบัณฑิตสาเกตปริทรรศน์*, 7(1), 81-93.
- อภิชาติ สถิตนิรามัย, ยุกติ มุกดาวิจิตร, และ นิติ ภาวีครพันธ์. (2556). *ทบทวนภูมิทัศน์การเมืองไทย. แผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดี*. เชียงใหม่: สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิชาติ สถิตนิรามัย. (2566). “ทบทวนภูมิทัศน์การเมืองไทย”: ผลการเลือกตั้ง 2566 และ “สองนคราประชาธิปไตย”. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(2), 261-266. สืบค้นจาก <https://doi.org/10.14456/jssnu.2023.23>
- อรวรรณ สว่างอารมณ์. (2564). การศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของพลเมือง 4 รุ่น: กรณีศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารพัฒนาสังคม*, 23(1), 163-180.
- Almond, G. A., & Verba, S. (1963). *The civic culture: Political attitudes and democracy in five nations*. Princeton, New Jersey, NJ: Princeton University Press.

- Clark, T. N., & Martinot, V. (1998). *The new political culture*. New York, NY: Westview Press.
- Dalton, R. J. (2004). *Democratic challenges, democratic choices: The erosion of political support in advanced industrial democracies*. New York, NY: Oxford University Press.
- IBM Corp. (2023). *IBM SPSS Statistics for Windows, Version 29.0.2.0 Armonk*. New York, NY: IBM Corp.
- Inglehart, R. (1977). *The silent revolution: Changing values and political styles*. Princeton, New Jersey, NJ: Princeton University Press.
- Inglehart, R. (1988). Revisit political culture: The silent revolution. *American Political Science Review*, 82(4), 1203-1230.
<https://doi.org/10.2307/1962516>
- Inglehart, R. (1990). *Culture shift in advanced industrial society*. Princeton, New Jersey, NJ: Princeton University Press.
- Inglehart, R. (2005). *Redefining culture perspective across the disciplines. disciplines*. Oxfordshire: Routledge.
- Ockey, J. (2004). *Making democracy: Leadership, class, gender, and political participation in Thailand*. Honolulu, University of Hawaii Press.
- Norris, P. (Ed.). (1999). *Critical citizens: Global support for democratic government*. New York, NY: Oxford University Press.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York, NY: Simon & Schuster.